

позволяват да се разбере какъв е обемът на миграциите в посока “село-град” и “град-село”. Резултатите показват взаимно компенсирани стойности на двата процеса. От селата в градовете отиват 2294 души, а същевременно от градовете в селата са преместени 2142 цигани. В сравнение с преброяванията от 1910 г. и 1920 г. през 1926 г. се увеличава относителният обем на вътрешногържавната географска мобилност на родените в България цигани. По полов признак, в относителни стойности спрямо предходните преброявания, дялът на женската мобилност (33,11 %) увеличава значително обема си спрямо този на мъжката (26,26 %). Нарасналата с над 2 % вътрешна миграция Пампоров (2006) обяснява с компенсаторното увеличаване на брачността в следвоенния период и със социалната криза през периода 1920–1926 г. Самата криза притежава политически и икономически аспекти; съпроводена е със стачки и безработица; с аграрна реформа, която ограничава земевладеенето, но същевременно оземлява безимотните.

От направения анализ на факторите, влияещи върху броя и локализацията на ромската етническа група, може да се направи изводът, че първият етап на демографския преход на българските роми, който се характеризира с висока раждаемост, висока смъртност и умерен естествен прираст съвпада с годините от Освобождението (1878 г.) до края на Втората световна война. Политиката, която водят българските правителства по отношение на етническите групи и по-конкретно към ромската етническа група, се отличава с колеблив характер – започва с намаляване на правата на българските роми след Освобождението, следван от десетилетия на отмяна на наложените политически и културни ограничения, прекъснати от управлението на правителството на БЗНС начело с Ал. Стамболийски и годините на Втората световна война, свързани с влошаването на положението на етническите групи в страната. Независимо от характера на водената политика, ромите намират благоприятни условия за живот по българските земи, което се доказва и от посоката на миграционните процеси и положителния миграционен баланс. Анализът на естественото и механичното движение на ромската етническа група показва, че те благоприятстват нарастването на броя ѝ през целия разглеждан период.